

Οι εκλογές του ΤΕΕ πάνε...Απρίλιο

Αγαπητοί συνάδελφοι,

αν δεν είχαν προκηρυχθεί οι πρώτες εθνικές εκλογές, η τριετία 2007-2009 θα είχε κλείσει για το ΤΕΕ με εκλογές που θα γίνονταν το Νοέμβριο για να αναδειχθούν τα νέα όργανα διοίκησης. Μια διάταξη που υπάρχει στο θεσμικό πλαίσιο του ΤΕΕ και επιτρέπει την αναβολή των εκλογών έτσι ώστε αυτές να απέχουν χρονικά από τις εθνικές εκλογές οδήγησε τη Δ.Ε. του ΤΕΕ στην απόφαση καθορισμού ημερομηνίας εκλογών τον Απρίλιο.

Ανεξάρτητα από τη διάθεση κάποιων να παρατείνουν τη θητεία τους, θεωρούμε ότι είναι θετικό για τις εκλογές του ΤΕΕ να γίνονται σε περίοδο όπου μπορούμε όλοι να συγκεντρωθούμε σ' αυτές. Αυτό αποτελεί μια ελάχιστη προϋπόθεση για να κρατηθεί μια απόσταση από τις κομματικές πολώσεις που κορυφώνονται στην εθνική εκλογική διαδικασία, γι αυτό και δεν αντιδράσαμε στην απόφαση αναβολής των εκλογών.

Μας ενδιαφέρει ιδιαίτερα ως παράταξη, ο κάθε συνάδελφος να φτάσει μπροστά στην κάλπη, έχοντας προλάβει να ακούσει να σκεφτεί και να κρίνει τις απόψεις και τη δράση του καθένα που του ζητά την ψήφο του.

Η κομματικοποίηση παράγει προβλήματα, δε δίνει λύσεις

Ζούμε σε μια χώρα που ένα από τα κύρια προβλήματά της, που γίνονται προβλήματά μας, είναι η έντονη κομματικοποίηση κάθε πλευράς της ζωής και της δουλειάς μας. Μια σειρά από ζητήματα που θα μπορούσαν να λυθούν αν υπήρχαν αξιόπιστοι θεσμοί και διοίκηση με συνέχεια, δε λύνονται, αλλά παραπέμπονται στο κόμμα που θα κερδίσει τις εκλογές, ώστε «κατόπιν ενεργειών» των στελεχών των κομμάτων να αντιμετωπιστούν «κατά το δοκούν».

Προφανώς όλα τα κόμματα δεν είναι ίδια και η πολιτική του κάθε κόμματος μπορεί να συμβάλλει ή όχι σε λύσεις ή εμπλοκές. Δεν είναι όμως αυτό το πρόβλημα. **Πρόβλημα είναι:**

- η παραπομπή της λύσης των προβλημάτων στο ίδιο το κόμμα
- η ανασφάλεια που δημιουργεί η ασυνέχεια και η διαιώνιση της έλλειψης εμπιστοσύνης σε θεσμούς

Απόρροια των παραπάνω είναι η «**υποχρέωση**» που αισθάνονται τα κόμματα να «**τα αλλάζουν όλα**». Αυτό γίνεται όχι μόνο όταν αλλάζει το κόμμα που θα κυβερνήσει αλλά ακόμα και μόνο κυβέρνηση και όχι κόμμα. Και δεν εννοούμε εδώ τις αλλαγές που έχουν ωριμάσει στην πράξη αλλά τους αυτοσχεδιασμούς που μόνο σκοπό έχουν να ανακατευτούν την τράπουλα και να ξαναμοιράζουν το παιχνίδι, χωρίς να φέρνουν αλλαγές ουσιαστικές αλλά μόνο αλλαγές σε ρόλους εξουσίας και στην «αποκατάσταση», μικρή ή μεγαλύτερη, όσων δεν εξυπηρετήθηκαν από την προηγούμενη κυβέρνηση.

Οι παράγοντες αυτοί αποδυναμώνουν τους φορείς της συλλογικής μας έκφρασης στους χώρους ζωής και τους χώρους δουλειάς και οδηγούν τον καθένα από μας στο κυνήγι των προσωπικών λύσεων και στην εξάρτηση, εν τέλει ομηρία από τον κάθε πολιτικό και τη διάθεσή του να δώσει λύσεις. Διάθεση που εξαρτάται κυρίως από τη δυνατότητα επανεκλογής του και όχι από κριτήρια που διασφαλίζουν μακροπρόθεσμα αξίες αλλά έχουν πολιτικό κόστος. Έτσι όμως το μόνο αποτέλεσμα που έχουμε είναι να διαιωνίζεται το πελατειακό σύστημα.

Η ΑΜΑΚ και τα κόμματα

Η ΑΜΑΚ, από την πρώτη στιγμή που δημιουργήθηκε, θεώρησε ως πρώτη προτεραιότητα και θέση αρχής την τήρηση απόστασης από τα κόμματα. Κι αυτό το επέλεξε για να μπορέσει να εξασφαλίσει

την αξιοπιστία της απέναντι στον εαυτό της και απέναντι στους συναδέλφους. Για να μπορεί να διαμορφώνει θέσεις και να παρεμβαίνει χωρίς να επηρεάζεται από κομματικά κριτήρια αλλά με γνώμονα μόνο το τι συμφέρει κάθε φορά τους συναδέλφους και τον τόπο. Αυτό δε σημαίνει ότι η ΑΜΑΚ είναι απολιτική. Κάθε άλλο! Κανένας φορέας δεν είναι απολιτικός, ακόμα κι αν δεν το ομολογεί. Και η κομματικοποίηση μιας παράταξης είναι μια σαφής πολιτική θέση, που όχι μόνο επιλέγει την ταύτιση με ένα κόμμα, όποιο κι αν είναι αυτό, αλλά υποτάσσει ταυτόχρονα τη δράση της παράταξης στο κομματικό συμφέρον ακόμη και αν αυτό αντιστρατεύεται τα συμφέροντα αυτών που υποτίθεται ότι εκφράζει.

Στο χώρο των μηχανικών, με όποιο αντικείμενο και αν απασχολούνται, έχουμε δει πολλές φορές το έργο των κομμάτων και των επιλογών που αντιστρατεύεται τα συμφέροντα των μηχανικών.

Το είδαμε στο χώρο των επαγγελματιών δικαιωμάτων, στην χωρίς καμιά εξήγηση και δικαιολογία ανωτατοποίηση των ΤΕΙ.

Το είδαμε στο χώρο του Δημοσίου με την εναλλαγή Προϊσταμένων κάθε φορά που αλλάζει το κόμμα εξουσίας, με μόνο κριτήριο την κομματική ένταξη και την προσφορά για υποχωρήσεις σε κομματικές επιλογές.

Το είδαμε στη διαιώνιση του χάους, των διακρίσεων και της επιλεκτικής αντιμετώπισης των συναδέλφων που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα στις δημόσιες υπηρεσίες.

Το είδαμε στον αφανισμό του μελετητικού δυναμικού μέσα από

δύο νόμους που προσχηματικά – και όχι επειδή μας το επέβαλλε καμιά Ευρωπαϊκή Ένωση – κατάργησαν το κριτήριο της εντοπιότητας, επέβαλλαν μειοδοσία στις αμοιβές, συγκέντρωσαν τις αναθέσεις σε λίγα γραφεία, πολλαπλασίασαν τις απευθείας αναθέσεις και στην πολιτική που έδωσε κυρίαρχο ρόλο στις Αναπτυξιακές και ρόλο Εθνικών Μελετητών στα Πανεπιστήμια.

Το είδαμε στο χώρο των έργων με τη συγκέντρωση των χρηματοδοτήσεων στα μεγάλα έργα και τη συγκέντρωση των έργων σε εταιρείες που μετριούνται στα δάκτυλα ενός χεριού, στη δραματική μείωση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, στην καθήλωση του προγράμματος Θησέα που σε κύριο βαθμό οφείλεται στην αποδιοργάνωση των υπηρεσιών του Δημοσίου, στην πολιτική που επιβάλλει στους εργολήπτες να χρηματοδοτούν οι ίδιοι τα έργα και στη γενίκευση του θεσμού των ΣΔΙΤ.

Το είδαμε όμως και στην πολιτική της έλλειψης δεσμεύσεων απέναντί μας κι απέναντι στον τόπο.

Δέσμευση σημαίνει οργάνωση, προτεραιότητες, σημαίνει αιτιολόγηση στις επιλογές, σημαίνει κατευθύνσεις. **Σημαίνει:**

- Σχέδιο για τον τόπο και όχι σχέδιο διαιώνισης της αναρχίας κι όποιος αντέξει, τόποι και άνθρωποι.
- Κριτήρια σκοπιμότητας και βιωσιμότητας για κάθε δράση.
- Διαφάνεια, με αξιόπιστα στοιχεία και βάσεις δεδομένων που μπορεί να αξιοποιήσει κάθε επαγγελματίας και κάθε πολίτης.
- Ασφάλεια στην εργασία και στις παροχές, πρόνοια για τους νέους και όσους παλιότερους συναντούν εργασιακά προβλήματα και εγγυημένη σύνταξη.

Εμείς στην ΑΜΑΚ που είναι μια παράταξη επικεντρωμένη στα επαγγελματικά προβλήματα των μηχανικών, είδαμε από την πρώτη στιγμή συγκρότησής της, ότι η επίλυση των προβλημάτων εμποδίζεται από πολιτικές επιλογές για όλα αυτά που γίνονται και για άλλα πολλά που σκοπίμως δεν γίνονται. Αυτό το έχουμε πει και το λέμε με ειλικρίνεια. Γι αυτό αγωνιζόμαστε να αλλάξουμε πολλά.

Χρειαζόμαστε το ενδιαφέρον σας, την εμπιστοσύνη σας, τις προτάσεις σας για να το κάνουμε ακόμη πιο αποτελεσματικά.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- ✓ Εμείς και οι τράπεζες **σελ.2**
- ✓ Και φτωχοί και σπάταλοι! **σελ.6**
- ✓ Ποιός είναι ο Γίσιπ Αθεμίγιο **σελ.3**
- ✓ Για τις συμβάσεις έργου στο Δ. Ηρακλείου **σελ.7**
- ✓ Ανάφη: σπουδή στο φώς **σελ.4-5**
- ✓ Προστατευόμενες περιοχές ζητούν προστασία **σελ.8**

εμείς και οι ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Θέλουμε δε θέλουμε, δεν μπορούμε παρά να επανερχόμαστε στο ρόλο που έχει δώσει το πολιτικό σύστημα στις Τράπεζες, αφού επηρεάζονται καθοριστικά απ' αυτό και το επάγγελμα και οι στόχοι μας. Αφορμή αυτή τη φορά δίνουν αφενός η παρέμβαση του συν. Κώστα Ζαμπετάκη στη Δ.Ε. του ΤΕΕ/ΤΑΚ, προκειμένου η Δ.Ε. να πάρει θέση για το ρόλο των Τραπεζών στην υλοποίηση του Προγράμματος Ενίσχυσης των Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) Εμπορίου και Υπηρεσιών και αφ' ετέρου η δική μας παρέμβαση, που η Δ.Ε. αποδέχτηκε, για τον τρόπο εφαρμογής της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Ε.Π. Κρήτης και Νήσων.

Ελέγχοντες και ελεγχόμενοι

ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΣΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΜΕ

Επιστολή ανάλογη με αυτή που έστειλε στον υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών το Οικονομικό Επιμελητήριο, συζητήθηκε στη Δ.Ε. να σταλεί και από το ΤΕΕ/ΤΑΚ. Η επιστολή αυτή δημοσιεύεται στο περιοδικό «Οικονομολογώντας» τεύχος 17 και αφορά στον τρόπο και τις διαδικασίες υλοποίησης του Προγράμματος ενίσχυσης Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) Εμπορίου και Υπηρεσιών & Κ.Π. Interreg III του Γ' ΚΠΣ. Στην επιστολή τονίζεται:

«Κύριε υπουργέ,

Όπως γνωρίζετε ως Τελικοί Δικαιούχοι των ανωτέρω Προγραμμάτων έχουν οριστεί οι Τράπεζες, οι οποίες δυστυχώς αντί να περιοριστούν στο ρόλο της ενημέρωσης των υποψήφιων επενδυτών, της παραλαβής των προτάσεών τους, την αξιολόγησή τους, τον έλεγχο των επενδύσεων και την καταβολή των επιχορηγήσεων έχουν ξεκινήσει έναν άνευ προηγουμένου αγώνα δρόμου για την καταστράτηγηση της διαφάνειας και της νομιμότητας. Ειδικότερα, κατά παράβαση κάθε έννοιας δεοντολογίας, ισότιμης αντιμετώπισης, αντικειμενικής αξιολόγησης, υγιούς ανταγωνισμού και διαφάνειας, αρχών των οποίων η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει σε πρώτη προτεραιότητα και πασχίζει για την τήρησή τους, οι Τράπεζες έχουν προβεί σε μια άνευ προηγουμένου διαφημιστική εκστρατεία με την οποία ενημερώνουν τους υποψήφιους επενδυτές ότι είτε αναλαμβάνουν δώρεαν την σύνταξη των προτάσεών τους, προτρέποντάς τους μάλιστα στη χρήση πρόσθετων χρηματοδοτικών προϊόντων, είτε σε κάποιες περιπτώσεις καθοδηγώντας τους προς συγκεκριμένες κατευθύνσεις. Μην αρκούμενες δε στην πλουσιοπάροχη αμοιβή που θα λάβουν από την Τεχνική Βοήθεια των Προγραμμάτων ενημερώνουν (κατ' ιδίαν) τους επενδυτές ότι αναλαμβάνουν και την παρακολούθηση της υλοποίησης της επένδυσής τους έναντι είσπραξης ποσοστού της επιχορήγησης που αυτοί θα λάβουν.

Οι ανωτέρω πρακτικές το μόνο που κάνουν είναι να παραπληροφορούν τον επιχειρηματικό κόσμο για δήθεν «δωρεάν» υπηρεσίες που στην πραγματικότητα όχι μόνο δωρεάν δεν είναι αλλά και οι ακολουθούμενες μεθοδεύσεις θέτουν σε κίνδυνο την ίδια την βιωσιμότητα των επιχειρήσεων.

Τα όσα διαδραματίζονται μας βρίσκουν θεσμικά αντίθετους, καθώς καταργούν κάθε έννοια δεοντολογίας και νομιμότητας ως προς την υλοποίηση των προγραμμάτων του Γ' ΚΠΣ, καθώς ο ελεγχόμενος αποκτά και τον ρόλο του ελεγκτή.

Σας καλούμε δε να προβείτε άμεσα σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες ώστε να συμμορφωθούν ως προς την τήρηση της νομιμότητας των ακολουθούμενων πρακτικών τους και του ρόλου τους.

Σε διαφορετική περίπτωση επιφυλασσομέθω να προσφύγουμε στις κατά περίπτωση αρμόδιες Δικαστικές και Εποπτικές (Εθνικές και Κοινοτικές) αρχές, ζητώντας την παρέμβασή τους και την τήρηση της νομιμότητας και της διαφάνειας...»

Τώρα οι Τράπεζες θα ελέγχουν και ...τις

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

...μέσα από την εμπλοκή τους στην υλοποίηση προγραμμάτων του Επιχειρησιακού Προγράμματος 2009-2013 Κρήτης και Νήσων! Πως θα τις ελέγχουν; Είναι ένα από τα κρίσιμα ερωτήματα που θα πρέπει να απαντηθούν στην προσυνεδριακή εκδήλωση της HELECO που θα συνδιοργανωθεί από το ΤΕΕ και το ΤΕΕ/ΤΑΚ το 2010 χωρίς να έχει ακόμη καθοριστεί η ημερομηνία. Για τη θεματολογία της εκδήλωσης προτείναμε και αποδέχτηκε η Δ.Ε. του ΤΕΕ/ΤΑΚ να συζητηθεί ο θεσμός και η εφαρμογή της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης, αφού παρουσιαστεί η **Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Ε.Π. Κρήτης & Νήσων**.

Αναλυτικότερα το θέμα έχει ως εξής:

Για την προετοιμασία του ΕΣΠΑ εκπονήθηκε σωρεία Μελετών Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) για όλα τα Τομεακά και τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και μάλιστα με αναθέσεις κατά παρέκκλιση της εφαρμογής του Ν. 3316/05. Η Μελέτη ΣΠΕ του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κρήτης - Νήσων, της περιόδου 2007 - 2013, εγκρίθηκε αφού προηγήθηκε τυπική διαδικασία δημοσιοποίησης, ανάλογη με αυτή που γίνεται για την περιβαλλοντική αδειοδότηση, χωρίς στην πραγματικότητα να γίνει γνωστό το θέμα σε φορείς και πολίτες, με αποτέλεσμα μέχρι και σήμερα να αγνοείται ακόμη και η ύπαρξη της εγκεκριμένης μελέτης από οποιονδήποτε εκτός από τις Διαχειριστικές Αρχές.

Από την απόφαση έγκρισης της Μελέτης ΣΠΕ επιβλήθηκαν:

1. Διαφοροποιήσεις στο Ε.Π. από την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης και όροι, περιορισμοί και κατευθύνσεις για την προστασία και διαχείριση του περιβάλλοντος που πρέπει να συνοδεύουν την έγκριση του προγράμματος.

Στις διαφοροποιήσεις αυτές περιλαμβάνονται:

- Κατάλληλα κριτήρια επιλογής προτάσεων, οι οποίες κατά το δυνατόν διασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος.
- Να ληφθεί μέριμνα για την αποφυγή συσσωρευτικών αρνητικών επιπτώσεων σε μια περιοχή, στην περίπτωση που παρατηρηθεί μεγάλος αριθμός παρεμβάσεων σε αυτήν.
- Κατάλληλη ενημέρωση, τόσο στο επίπεδο προκηρύξεων και προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος, όσο και στο μετά την έγκριση της ένταξης επίπεδο, όπου απαιτείται, ώστε οι ενισχυόμενες δράσεις να ενσωματώνουν όλα τα χαρακτηριστικά που είναι απαραίτητα για την περιβαλλοντική τους συμβατότητα.

Επιβάλλεται επίσης:

- να λαμβάνεται μέριμνα για θεσμικές ρυθμίσεις για την προστασία των χρήσεων γης από ανεξέλεγκτες αλλαγές, ειδικά για τις περιοχές όπου προωθούνται δράσεις ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς και τοπίων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους,
- να δοθεί κατά το δυνατόν προτεραιότητα στις δράσεις του ΕΠ που αφορούν στη βελτίωση του υφιστάμενου οδικού δικτύου και περιορισμός στη χωροθέτηση νέων αξόνων στους απολύτως απαραίτητους,
- να ενθαρρύνονται τουριστικές δραστηριότητες οι οποίες εντάσσονται αρμονικά στο περιβάλλον και να αποφεύγονται κατά το δυνατόν αυτές που ενισχύουν φαινόμενα μαζικού τουρισμού,
- να λαμβάνονται μέτρα για την προστασία του κοινού από έκθεση σε ηλεκτρομαγνητικές ακτινοβολίες,
- στα κριτήρια επιλογής προτάσεων του ΕΠ, να εισαχθούν όπου κρίνεται απαραίτητο, προβλέψεις μείωσης των επιπέδων θορύβου στα αστικά κέντρα και στις ευαίσθητες σε θόρυβο περιοχές ή περιοχές ειδικών χρήσεων,
- οι δράσεις που αφορούν σε τυχόν λιμενικά έργα, να εντάσσονται στο περιβάλλον σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης.

2. Σύστημα παρακολούθησης των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εφαρμογή του Ε.Π., με ευθύνη της Αρχής Σχεδιασμού και με τη συνεργασία και υποστήριξη κάθε Υπηρεσίας Περιβάλλοντος προκειμένου, μεταξύ άλλων, να εντοπισθούν εγκαίρως απρόβλεπτες δυσμενείς επιπτώσεις και να ληφθούν τα κατάλληλα επανορθωτικά μέτρα.

Ανεξάρτητα από τις επιφυλάξεις που έχουν εκφραστεί για τον τρόπο ενσωμάτωσης της οδηγίας για τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση, και που είναι ένα ζήτημα που πρέπει να δούμε, αυτό που είναι βέβαιο είναι ότι η **Στρατηγική Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ως λογική αποτελεί μια αναγκαιότητα και δε θα πρέπει να καταντήσει απλά και μόνο μια πρόσθετη γραφειοκρατική διαδικασία, τη στιγμή που:**

- ο θεσμός των περιβαλλοντικών μελετών, ακόμη και αν εφαρμοζόταν ουσιαστικά και όχι ως διαβατήριο για προαποφασισμένα έργα, δεν μπορεί να μετρήσει τις συσσωρευτικές επιπτώσεις των έργων σε μια περιοχή,
- η έννοια της φέρουσας ικανότητας των τόπων, ως όριο στις παρεμβάσεις, δεκαετίες τώρα αποφεύγεται να ενταχθεί στο σχεδιασμό,
- ακόμη και αν ο χωροταξικός και ο πολεοδομικός σχεδιασμός ήταν άρτιοι, ο αναπτυξιακός σχεδιασμός τους αγνοεί επιδεικτικά, τραβώντας το δικό του δρόμο.

Θεωρούμε λοιπόν ότι θα ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρον να παρουσιαστεί η μελέτη για να γίνει γνωστή σε φορείς, συναδέλφους και πολίτες και να απαντηθούν συγκεκριμένα ερωτήματα:

- Το αν τροποποιήθηκε το Ε. Π. Κρήτης και Νήσων σύμφωνα με τις επιταγές της μελέτης ΣΠΕ και την εγκριτική απόφαση.
- Το πως υπεισέρχεται η μελέτη ΣΠΕ στην εφαρμογή του Ε. Π. Κρήτης και Νήσων, τόσο ως προς την ένταξη των έργων όσο και ως προς την παρακολούθηση των επιπτώσεων
- Ειδικότερα, πως θα εφαρμοστούν τα περιβαλλοντικά κριτήρια στα Μέτρα για τις ιδιωτικές επενδύσεις που εξουσιοδοτούνται να εφαρμόσουν άλλοι φορείς και κυρίως οι Τράπεζες.

Γιόσιπ Αθεμπίγιο

Μια ξενάγηση στην πρόσφατη ιστορία της Βαρκελώνης και στο ρόλο του Γιόσιπ Αθεμπίγιο, μέσα από αποσπάσματα κειμένου της Αλέκας Γερόλυμπου, Καθηγήτριας Αστικού Σχεδιασμού & Ιστορίας της Πολεοδομίας στο ΑΠΘ, μας δίνει μια εικόνα για τον πολεοδόμο που επέλεξε ως πρότυπο ο Γιώργος Παπανδρέου, όπως ο ίδιος ανακοίνωσε το Σεπτέμβριο στην ομιλία του στη Θεσσαλονίκη.

Ο Αθεμπίγιο έχει δοκιμαστεί ως αρχιτεκτονικός μάνατζερ στην πιο ολοκληρωμένη και γνωστή επιχείρηση αναζωογόνησης και ανάδειξης μιας πόλης, της Βαρκελώνης, όπου συμμετείχε, από διάφορες θέσεις, σε όλες τις φάσεις του σχεδιασμού της:

▼ Νεώτατος, ως δεξί χέρι του Οριόλ Μποχίγκας, κύριου εμπνευστή της συνολικής ανασχεδιαστικής επιχείρησης, στην πρώτη ένδοξη για την αναμόρφωση της Βαρκελώνης ηρωική εποχή (1980-86).

▼ Παρών σε κεντρικές επιτελικές θέσεις στην δεύτερη περίοδο (1986-1992), οπότε μεγάλωσε η κλίμακα των έργων και προετοιμάστηκε η πόλη για τους Ολυμπιακούς του 1992.

▼ Ουσιαστικός εμπνευστής στην επικινδύνως ισοροπούσα τρίτη περίοδο (από το τέλος των Ολυμπιακών μέχρι το Φόρουμ του 2004) κατά την οποία αυξάνεται συνεχώς το μερίδιο των ιδιωτικών συμφερόντων και προωθούνται επεμβάσεις γοήτρου για να προσελκυσθούν επιχειρηματικά κεφάλαια.

▼ Κύριος διαχειριστής και στην ευθέως αμφιλεγόμενη τέταρτη περίοδο (από το 2004 μέχρι σήμερα) την οποία ο ίδιος υποστηρίζει ανοιχτά, παραδεχόμενος τις δυσκολίες και κάποιες αποτυχημένες επιλογές.

Οι μετασχηματισμοί της Βαρκελώνης ανάγονται συγχρόνως στην αναδιοργάνωση του αστικού χώρου όσο και στην μετεξέλιξη της οικονομίας της που βασιζόταν πάνω στην βιομηχανία. Πρόκειται για μια πόλη-λιμάνι δίπλα στην θάλασσα, με 1,6 εκ. πληθυσμό (1991) σε μια ευρύτερη μητροπολιτική περιοχή με 4,5 εκ. κατοίκους. Μεταπολεμικά, η ανταρτική εξουσία της δικτατορίας του Φράνκο επέτρεψε μια άναρχη αστική ανάπτυξη, χωρίς υποδομές, με μεγάλο έλλειμμα σε υπηρεσίες εκπαίδευσης, υγείας, μαζικών μέσων μεταφοράς. Η έλευση της δημοκρατίας από το 1975 και μετά άνοιξε τον δρόμο για μια ουσιαστική παρέμβαση στο χώρο της πόλης.

Δύο βασικά χαρακτηριστικά πρέπει να υπογραμμισθούν: Πρώτον, η ευρεία αυτονομία που δόθηκε από την κεντρική ισπανική κυβέρνηση σε 17 αυτόνομες περιφέρειες, (μεταξύ των οποίων η Καταλωνία με πρωτεύουσα την Βαρκελώνη) και ένα σύστημα διοίκησης των περιφερειών με πλήρη αρμοδιότητα σε θέματα όπως η κατοικία, ο πολεοδομικός σχεδιασμός και η περιφερειακή ανάπτυξη, η γεωργία, οι μεταφορές, η κοινωνική πρόνοια, η εκπαίδευση και ο πολιτισμός. Δεύτερον, η ανάδειξη δημοτικών συμβουλίων προσκείμενων στους σοσιαλιστές και στο κομμουνιστικό κόμμα, που εν γένει συνεργάστηκαν, κινητοποιώντας τους πολίτες σε μια ευρύτατη διαδικασία συναίνεσης και συμμετοχής στα κοινά.

Ο σοσιαλιστής Πασκάλ Μαραγκάλ, δήμαρχος της πόλης επί 16 συνεχής χρόνια (1982-1997), ένας καλλιεργημένος και ενήμερος οικονομολόγος με διδακτορική διατριβή σε θέματα αξιών γης, επέδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την πολεοδομία και την ανέδειξε ως ακρογωνιαίο λίθο της πολιτικής του. Δίπλα του συντάχθηκαν μια πληθώρα στελεχών της αυτοδιοίκησης με ειδικές γνώσεις, ενεργοί κοινωνικοί φορείς και συμμετέχοντες πολίτες με αρχιτεκτονική κουλτούρα πολλών γενιών, και μια ομάδα έμπειρων, μορφωμένων και ταλαντούχων αρχιτεκτόνων-πολεοδόμων.

Στην πρώτη περίοδο (1980-1986) αναπτύσσεται

έναν μεγάλο αριθμό συγκεκριμένων, μικρής κλίμακας, επεμβάσεων αστικού σχεδιασμού που θα επιφέρουν ουσιαστικές αλλαγές στο δημόσιο χώρο της πόλης. Οι επιμέρους αυτές επεμβάσεις αποτελούν τμήμα ενός «στρατηγικού σχεδιασμού», όρου που μετά την εμπειρία της Βαρκελώνης υιοθετήθηκε ευρέως από τους ειδικούς. Βασικός άξονας της πολιτικής που υιοθετήθηκε ήταν η επέμβαση κυρίως στον δημόσιο χώρο της πόλης μέσα από τον εντοπισμό όλων των ελεύθερων ή εν δυνάμει ελεύθερων χώρων, διαμορφωμένων ή μη. Σημαντικό ρόλο έπαιξε επίσης η πολιτική γης, που ασκήθηκε με στόχο τη δημιουργία ενός μεγάλου αποθέματος γης, με τη δέσμευση των ελεύθερων ακόμα χώρων του κέντρου αλλά και την απόκτηση μεγάλων εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών χώρων. Οι επεμβάσεις επικεντρώθηκαν στον ανασχεδιασμό υπαρκτών δημοσίων χώρων, στη δημιουργία νέων (άξονες, πλατείες, παραλίες, πλαζ, δρόμοι, πεζόδρομοι, κήποι, πάρκα), στην κατασκευή υποδομών (εξορθολογισμός του εσωτερικού οδικού δικτύου, κατασκευή του περιφερειακού), και στη δημιουργία νέων «κέντρων».

Πρόκειται ουσιαστικά για επεμβάσεις ανάκτησης και 'επανάχρησης' εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών και άλλων περιοχών (και κτιρίων) που σήμερα αποτελούν στον ευρωπαϊκό χώρο τις βασικές εστίες της νέας οικιστικής ανάπτυξης. Στην Βαρκελώνη, όπως και αλλού, η κατοχή ή εξαγορά των περιοχών αυτών από το δημόσιο ή τον Δήμο και άλλους δημόσιους φορείς, υπήρξε η αναγκαία συνθήκη για τα επιτεύγματα της πόλης. Αυτήν την απλή αλήθεια για την σημασία της δημόσιας ιδιοκτησίας πρέπει να την επαναλαμβάνουμε συνεχώς γιατί καμία εμπνευσμένη πολιτική στην Ελλάδα δεν μπορεί να ευδοκιμήσει κάτω από το ασήκωτο βάρος της αξίας της γης που ανήκει σε ιδιώτες και την απουσία αποθέματος δημόσιας γης που θα επέτρεπε στις αρχές να παρέμβουν στο χώρο της πόλης.

Το «μοντέλο της Βαρκελώνης» έχει ως αφετηρία του το 1980, όταν τα τοπικά συμβούλια έπαιρναν αποφάσεις για τον πολεοδομικό σχεδιασμό σε άμεση και δημόσια διαβούλευση με κοινωνικούς φορείς, με στόχο να δημιουργηθεί μια πιο δημοκρατική πόλη για τις πιο αδύναμες ομάδες κατοίκων της. Αν έχει γίνει διεθνώς γνωστό οφείλεται αφ'ενός στην αρχιτεκτονική και αισθητική ποιότητα των αστικών της χώρων και αφ'ετέρου στον προοδευτικό χαρακτήρα των επεμβάσεων για την δημιουργία των συλλογικών δημόσιων χώρων. Μέσα από την επανάχρηση των παλιών βιομηχανικών κτιρίων, η πόλη εμπλουτίστηκε με δημόσιες υπηρεσίες ενώ σεβάστηκε τα κτίσματα που αποτελούσαν μαρτυρίες ενός συλλογικού, μεστού από νοήματα παρελθόντος, που σήμαινε πολλά για τους κατοίκους και ενδυνάμωνε την ταύτισή τους με την πόλη. Τα περισσότερα από τα προγράμματα της Βαρκελώνης, από την 'μεταπολίτευση μέχρι το 1990, δεν είχαν σκοπό να προωθήσουν την οικονομική αναζωογόνηση της πόλης ή την ανταγωνιστικότητα της μεταξύ των ευρωπαϊκών πόλεων. Απευθύνονταν στην βελτίωση του χώρου ζωής των κατοίκων, και στην διαμόρφωση μιας πόλης ελκυστικής και με επαρκή και καλά οργανωμένη λειτουργία... Ωστόσο, συμβάλλοντας στην ανάδυσση μιας όμορφης και καλά οργανωμένης πόλης, με περήφανους κατοίκους, προώθησαν τελικά και την οικονομική της ανάκαμψη.

Στην δεύτερη περίοδο που ολοκληρώνεται με τους Ολυμπιακούς αγώνες το 1992, περιοχή των επεμβάσεων αποτελεί η επεκτεινόμενη πόλη (1986-1992). Οι Αγώνες απέτελεσαν το έναυσμα για την επιτάχυνση της δυναμικής της πόλης και για τη συγκεκριμενοποίηση ενός αστικού και κοινωνικού σχεδίου. Περισσότερες από τις μισές επεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν δεν είχαν άμεση σχέση με τους Αγώνες, αλλά ήταν απαραίτητες για να καλύψουν τις ανάγκες σε εξοπλισμούς και υποδομές,

ενώ είχαν ως αποτέλεσμα την άμεση κινητοποίηση του κράτους και της Καταλωνίας, καθώς ο Δήμος από μόνος του δεν θα μπορούσε να ανταποκριθεί οικονομικά.

Με το τέλος των Ολυμπιακών η Βαρκελώνη αναζητεί την συνέχεια των πολεοδομικών μετασχηματισμών της...

Για την υλοποίηση των έργων που επεκτάθηκαν σε ολόκληρη την μητροπολιτική περιοχή, το 1993 ιδρύθηκε η Barcelona Regional A.E από το Δημοτικό Συμβούλιο της Βαρκελώνης και συμβούλια της μητροπολιτικής περιοχής καθώς και εταιρείες του δημόσιου τομέα για να αποτελέσει ένα τεχνικό εργαλείο στον χώρο της πολεοδομίας, του περιβάλλοντος και των υποδομών. Αντικείμενα του φορέα, του οποίου διευθυντικό στέλεχος υπήρξε ο Αθεμπίγιο, είναι να εκπονεί επιτόπιες έρευνες και καταγραφές, μελέτες τεχνικές και οικονομικής σκοπιμότητας, να προωθεί, να διαχειρίζεται και να εφαρμόζει μελέτες υποδομών, πολεοδομίας, αρχιτεκτονικής και περιβάλλοντος. Πρόκειται δηλαδή για έναν φορέα που λειτουργεί ως ουσιαστικός μοχλός υλοποίησης των προγραμμάτων, πάντα κάτω από τον έλεγχο της αυτοδιοίκησης.

Ωστόσο τόσο ο χαρακτήρας των έργων όσο και το ευρύτερο κλίμα έχουν αλλάξει. Από την δεκαετία του 90 και μετά το «μοντέλο της Βαρκελώνης» δέχεται σοβαρή κριτική. Ο σχεδιασμός δίνει ιδιαίτερη έμφαση στον τουρισμό, στα μεγάλα διεθνή γεγονότα, στις υπηρεσίες, στις κατασκευές. Κριτικές φωνές διαμνύουν ότι η πόλη μετατρέπεται σε θεματικό πάρκο. Η προτεραιότητα για οικονομική ανάπτυξη εις βάρος της κοινωνικής δικαιοσύνης και της ευημερίας των πολιτών τίθεται υπό αμφισβήτηση.

Διαφορετικά αποτιμούν τις επεμβάσεις της τελευταίας 10ετίας ένα όλο και πολυπληθέστερο γκρουπ ακτιβιστών, ιστορικών, αρχιτεκτόνων και υπευθύνων μουσείων (όπως οι Jordi Borja, Josep Luis Montaner Joan Roca και άλλοι) που υπήρξαν από τους βασικούς υποστηρικτές/διαμορφωτές των πρώτων προγραμμάτων.

Καταγγέλλουν την πόλη ότι έχει γίνει μια 'πασαρέλα', όπου όλη η πόλη ποζάρει για την χαρά των τουριστών. Επιμένουν ότι τα πιο προοδευτικά στοιχεία του αρχικού μοντέλου έχουν εμπορευματοποιηθεί και ότι οι νέες υπηρεσίες έχουν ως κέντρο τους τον τουρισμό, μεταλλάσσοντας την πόλη σε θεματικό πάρκο, σβήνοντας τα ιστορικά ίχνη και αποτυπώματα, και καθιερώνοντας το παρόν από τις κοινωνικές αντιθέσεις και τα προβλήματα, ενώ οι παλιές λαϊκές γειτονιές (Πομπλε Νού, Ραβάλ, Μπεσός) ξανακτιζονται σε τιμές που διώχνουν τους παλιούς κατοίκους: «Μια μεταμόρφωση που δεν μιλάει για τον ρόλο των ανθρώπων ως πρωταγωνιστών, αλλά όπου πρωταγωνιστεί ο ίδιος ο -καθαρισμένος και ασπληκτικός- χώρος»....

Ανάφη

της Πόπης Τζαβλάκη

Με αφορμή τη συναυλία της μουσικής ομάδας ΧΡΟΕΣ στη Χώρα της Ανάφης στο τέλος του Αυγούστου και μια μεγάλη παρέα από το Ηράκλειο και όχι μόνο, βρεθήκαμε στο μικρό κυκλαδίτικο νησί, που για διάφορους λόγους παραμένει κρυμμένο από τα αδιάκριτα, αδηφάγα βλέμματα της τουριστικής βιομηχανίας.

Δημιουργός του μουσικού έργου «**ΗΛΕΚΤΡΑ – σπουδή στο φως**», μουσική και τραγούδια για μικρή χορωδία και ορχήστρα, ο συμπολίτης μας και φίλος Δημήτρης Σφακιανάκης που εδώ και αρκετά χρόνια δε σταματά να μας προσκαλεί σε ταξίδια μακρινά σε μέρη απάτητα με οδηγό την τέχνη του και την ιστορία. «...*το έργο αφηγείται το διαχρονικό πέρασμα μιας Ελληνίδας από τα παλάτια των πολύχρυσων Μυκηνών στους αφιλόξενους λόφους ενός απομονωμένου κυκλαδίτικου νησιού, της Ανάφης. Η κόρη του Αγαμέμνονα ντύνεται τη μορφή μιας Ηλέκτρας Αποστόλου και εξορίζεται σε ένα μακρινό νησί του Αιγαίου...Μόνο που το νέο ένδυμα της Ηλέκτρας αποκαλύπτει μια άλλη εκδοχή του μύθου...*» (*)

Η Ανάφη λοιπόν, που ανεφάνη ξαφνικά από τη θάλασσα με πρόσταγμα του θεού του φωτός Απόλλωνα για να προσφέρει καταφύγιο στον Ιάσονα και στους Αργοναύτες κατά την επιστροφή τους από την Κολχίδα, είναι ένα από τα ωραιότερα νησιά του κυκλαδικού συμπλέγματος καθώς κατορθώνει να διατηρεί άθικτη τη φυσική της ομορφιά. Οι τριακόσιοι περίπου μόνιμοι κάτοικοι του είναι συγκεντρωμένοι στο μοναδικό οικισμό του νησιού στη Χώρα, που είναι κτισμένη αμφιθεατρικά γύρω από τα ερείπια του βενετσιάνικου κάστρου – χαρακτηριστική κυκλαδίτικη αρχιτεκτονική, με ασπροβαμμένα μονώροφα θολωτά σπίτια και τις κάσπρες αυλής της.

Στο κέντρο του νησιού η αρχαία πόλη στην κορυφή Κάστελος, όπου και σήμερα σώζονται ερείπια οικοδομημάτων, οχυρωματικών έργων, ταφικών μνημείων, μαρμάρια αγάλματα και προτομές.

Στη νότια πλευρά της Ανάφης οι πανέμορφες παραλίες με τις χρυσαφένιες αμμουδιές και πεντακάθαρα δροσερά νερά, όπως το Κλεισίδι, το Κατσούνι, τα Κατελυμάτσα, ο Μικρός και Μεγάλος Ρούκουνας, ο Μέγας Ποταμός οι Αγ. Ανάργυροι, η παραλία του Μοναστηριού σε προκαλούν να μην αφήσεις καμιά παραπονεμένη πηγαίνοντας από τη μια στην άλλη γυρογαλι – γυ-

ρογαλι για να καθείς στο απέραντο γαλάζιο τους!

Όμως αυτό που κυριαρχεί όσο πλησιάζεις με το καράβι στο νησί και σηματοδοτεί το τοπίο είναι ένας θεόρατος βράχος, που μοιάζει να έπεσε από κάποια μονομαχία Τιτάνων, ο Κάλαμος, ο δεύτερος μεγαλύτερος μόνολιθος της Μεσογείου, μετά το Γιβραλτάρ, με ύψος 460 μ. Στην κορυφή του βράχου, το μοναστήρι της Παναγίας της Καλαμιώτισσας, αντικατέστησε άραγε κάποιο ιερό κορυφής(?) Αιώνια η ανάγκη των ανθρώπων να φτάσουν ψηλά, ν' αγγίξουν το θεό!

Στο διάσελο, το στενό ισθμό που συνδέει το νησί με τη χερσόνησο του Καλάμου, το μοναστήρι της Ζωοδόχου Πηγής, στους πρόποδες του βράχου, πάνω από μια εξαιρετική παραλία, την παραλία του μοναστηριού.

Το μοναστήρι είναι κτισμένο στη θέση του επιφανούς αρχαίου ναού του Απόλλωνα Αιγλήτη, που συνδεόταν με την αρχαία πόλη (στον Κάστελο) με λιθόστρωτη Ιερά Οδό, τμήματα της οποίας σώζονται μέχρι σήμερα.

Το ιερό του Απόλλωνα οριζόταν από εντυπωσιακό περίβολο κατασκευασμένο ισοδομικά από ντόπιο λίθο τεραστίων διαστάσεων (σιδερόπετρα και ασβεστόλιθο) που σώζεται σε μεγάλο ύψος και αποτελεί σήμερα τον περίβολο

του μοναστηριού της Παναγίας της Καλαμιώτισσας. Στο τέμενος αυτό βρισκόταν ο αρχαίος ναός του Απόλλωνα και εκτεταμένο οικοδομικό συγκρότημα που εξυπηρετούσε τη λατρεία και τους πιστούς. Το αρχαίο οικοδομικό υλικό, καλοδουλεμένοι πλίνθοι από μάρμαρο ή σιδερόπετρα χρησιμοποιήθηκαν στην κατασκευή πολλών από τις σύγχρονες εγκαταστάσεις του μοναστηριού, όπου εντοκίστηκαν και αρκετές επιγραφές. Διάσπαρτα αρχιτεκτονικά μέλη λίθοι, κιονόκρανα, σπόνδυλοι κίωνων είναι άλλα ατάκτως εριμμένα και άλλα έχουν μετατραπεί σε χαμηλούς περιβόλους, πεζούλια, εισόδους, κατώφλια.

Ο ναός που στην τελευταία του εκδοχή φτιάχτηκε τον 3^ο π.Χ. αιώνα από τους Πτολεμαίους με στόχο τη διασφάλιση της κυριαρχίας τους στη Μεσόγειο παράλληλα με αντίστοιχα ιερά στην Ίτανο και σε άλλες περιοχές, είχε σωθεί σχεδόν άθικτος. Μέχρι τον προηγούμενο αιώνα υπήρχε και η οροφή του. Σήμερα είναι **κρηυγμένος αρχαιολογικός χώρος** : ένα ετοιμόρροπο τμήμα αρχαίου κτίσματος ...και μια ανορθόγραφη επιγραφή που απαγορεύει την είσοδο! (ΦΕΚ 144B/13.3.1998 κήρυξη της Ανατολικής Ανάφης ως αρχαιολογικός χώρος – Ν. 3028/2002 ένταξη της περιοχής των ναών στην κοινοτική οδηγία Natura 2002).

Κι ενώ η περιοχή, κρυφός και άγιος τόπος λατρευτικός για χιλιάδες χρόνια, μοναδικού φυσικού κάλλους, και πολιτιστικής κληρονομιάς προσπαθεί να αντέξει στο χρόνο και στην αδιαφορία των υπευθύνων ο ηγούμενος της μονής Προφήτη Ηλία της Θήρας στην οποία ανήκει το μοναστήρι της Ζωοδόχου Πηγής – Παναγίας Καλαμιώτισσας κ. Δαμασκηνός Γαβαλάς, ζήτησε φαίνεται τη «χάρη» του ομολόγου του στη μονή Τοπλού και αποφάσισε να γίνει τουριστικός επιχειρηματίας.!

Σιγά σιγά ξετυλίγεται το κουβάρι, ότι

Έκταση 3.400 στρεμμάτων από τα 4.400 συνολικής μοναστηριακής περιουσίας που περιλαμβάνει το λόφο με το ιερό του Απόλλωνα έχει εκμισθωθεί κατόπιν δημοπρασίας που έγινε την άνοιξη του 2007 στον κ. Γρηγόριο Μαυ-

ρουδή, επικεφαλής ομίλου εταιρειών που έχουν έδρα τη Λευκωσία της Κύπρου με στόχο την αγροτική εκμετάλλευση, το θρησκευτικό τουρισμό και τον αγροτουρισμό, προτάσεις καθόλου ευκαταφρόνητες για τα δεδομένα της περιοχής. Ο ίδιος επιχειρηματίας έχει ανάλογο παρελθόν στη μητρόπολη Δημητριάδας.

Όμως τα non paper που κυκλοφορούν μεταξύ επενδυτών, ηγούμενου και Κοινότητας Ανάφης περιλαμβάνουν πλιν της καλλιέργειας αμπελιών και ελιών (που λόγω της μορφολογίας της περιοχής δεν μπορεί να είναι πάνω από 500 στρέμματα διάσπαρτα, σύμφωνα και με τη γνώμη του ηγούμενου) τη δημιουργία ενός τουριστικού χωριού υψηλών προδιαγραφών με σαράντα πενήντα σπιτάκια, όπως τα αποκαλούν, αποθήκες, εστιατόρια, γήπεδα μπάσκετ, τένις και βόλεϊ, συνεδριακή αίθουσα, μαγαζιά κλπ

Ο Βασίλης Δανίκας, φύλακας στο μοναστήρι από το Μάη του 2005 ως τον Ιούνιο του 2008, στη ουσία εκδιώκεται επειδή αντέδρασε στην προοπτική αυτής της χωρίς όρους επένδυσης αναλογιζόμενος όπως λέει «...τον κίνδυνο της άλωσης και λεηλασίας, σε όλα τα επίπεδα, του μικρού αυτού παραδείσου».

Η πλειοψηφία του κοινοτικού συμβουλίου που τάχθηκε κατ' αρχήν προφορικά υπέρ του συμφώνου (2007), αλλά εκφράστηκαν και διαφωνίες, ζήτησε το 2009 να κατατεθεί ενυπόγραφο το όποιο σχέδιο, για να πάρει θέση. Το Μάρτιο του 2009 γίνεται ανώνυμη καταγγελία στην Εισαγγελία Νάξου και παραγγέλλεται διερεύνηση της υπόθεσης.

Παρ' όλα αυτά, η βαθιά άρση μιας έκτασης περίπου 40 στρεμμάτων στον αρχαιολογικό χώρο, μπροστά στο μοναστήρι, η φύτευση του όπως επίσης και οι εντατικές εργασίες από ρασοφόρους κατασκευής πλακόστρωτου με πλάκες Καρύστου και τμήματα αρχαίων κίωνων στο προαύλιο του ναού, είναι ήδη γεγονός. Ο κοινοτάρχης νίπτει τας χείρας του και η Εφορία Κυκλάδων δηλώνει ότι δεν έχει λάβει κανένα αίτημα από κανένα για δραστηριότητες στην περιοχή.

Προς το παρόν έχει μπει προσωρινά φρένο στις

φιλοδοξίες ηγουμένων και επενδυτών. Όμως, όπως φαίνεται θα είναι μακρύς ο δρόμος προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η Ανάφη δε θα γίνει βορά στις ορέξεις διαφόρων ρασοφόρων και μη και θα αναπτυχθεί με σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον στην ιστορία και τις ανάγκες των κατοίκων της. Για να διατηρήσει αλώβητη τη γοητεία της αποκλειστικά γι αυτούς που θα μπουν στον κόπο να την εξερευνήσουν. Η πράσινη ανάπτυξη караδοκεί (!)

Όμως η Ανάφη δεν ήταν πάντα προορισμός για ήσυχες διακοπές και χαλάρωση, ηθελημένη εξορία έστω για λίγους. Την εποχή του μεσοπολέμου, όπως και πολλά άλλα κυκλαδίτικα νησιά ήταν τόπος εξορίας...

Το βιβλίο της Margaret Kenna **«Η κοινωνική οργάνωση της εξορίας – Πολιτικοί κρατούμενοι στον μεσοπόλεμο»** στηριγμένο σ' ένα εξαιρετικά σημαντικό φωτογραφικό αρχείο από την Ανάφη, ασχολείται με τη ζωή των κομμουνιστών, των συνδικαλιστών και άλλων προσώπων που εξορίστηκαν με την αιτιολογία ότι συνιστούν «δημόσιο κίνδυνο».

Η μελετήτρια με αντικειμενικότητα και απόσταση μας οδηγεί μεθοδικά σε μια ξεχασμένη σελίδα της ελληνικής ιστορίας την εποχή του μεσοπολέμου, την περίοδο πριν αλλά και κατά τη διάρκεια της δικτατορίας του Μεταξά. Την εποχή όπου ήταν αρκετό ένας δάσκαλος σ' ένα χωριό της Μεσσηνίας να πει στα παιδιά ότι υπάρχουν και άλλες εκδοχές για τη δημιουργία του κόσμου πέραν εκείνης του Ευαγγελίου για να βρεθεί εξόριστος στο νησί της Ανάφης. Την περίοδο όταν η Ηλέκτρα Αποστόλου, γνωστή στους περισσότερους (έστω κατ' όνομα) ηρωίδα της Αντίστασης, έφτασε το χειμώνα του 1939 με ένα νεογέννητο κοριτσάκι, στο αφιλόξενο νησί για να εκτίσει την ποινή της εξορίας, μαζί με άλλους εξόριστους καπνεργάτες, συνδικαλιστές, αλλά και με τον παιδαγωγό Δημ. Γληνό, με τους καθηγητές του συνταγματικού Δικαίου Σβώλο και Τσάτσο, αλλά και το Γαβριηλίδη, το Ζαχαριάδη, το Σιάντο, το Θέο, τον Μπαρτζώτα και πολλούς άλλους γνωστούς ή όχι που εξορίστηκαν με το νόμο «περί Ιδιώνυμου» ως μιάσματα της ελληνικής κοινωνίας.

Προκειμένου να επιβιώσουν, οργανώθηκαν σε ομάδες συμβίωσης, που αριθμούσαν μέχρι 700 μέλη (!) κάποιες περιόδους. Ως άτομα και ως ομάδα συμβίωσης χρειάστηκε να αντιμετωπίσουν μαζί προβλήματα πρακτικά όπως η στέγαση και η τροφή, οργανωτικά όπως οι βάρδιες των ομάδων εργασίας και γενικότερα ζητήματα όπως ο χειρισμός των εσωτερικών διαφωνιών, η ανία και η ψυχαγωγία, το σεξ, οι σχέσεις με τους ντόπιους, μολονότι συχνά είχαν ιδεολογικές, πολιτικές και προσωπικές διαφορές. Μια ετερόκλητη συνάθροιση ανθρώπων που βρέθηκαν μπροστά σ' ένα δυσβάσταχτο κοινό πεπρωμένο...

Η Μαρία Σβώλου περιγράφει την άφιξη του πρώτου φορτίου εξόριστων του Μεταξά στις 11 Αυγούστου. *«Πήραμε τον κασικόδρομο που ανέβαινε φιδωτός στο βράχο. Φυσούσε δυνατά ο αέρας σφυρίζοντας εκείνη τη νύχτα στο ανεμοδαρμένο νησί. Με δυσκολία συγκρατιόμαστε όρθιοι. Έτσι φτάσαμε απάνω και ξεχωρίσαμε λίγα σπιτάκια. Δύο τρία απ' αυτά ήταν καταλύματα για τους εξορίστους...ήταν δεκατρείς...ανάμεσα τους και μια γυναίκα...εργάτρια από την Καβάλα...» (**)*

Μέσα σ' αυτό το σκληρό αγώνα για επιβίωση, σ' ένα αφιλόξενο περιβάλλον που λυσομανάει ο αέρας και κυριαρχεί η πέτρα, υπήρχε χώρος για μορφωτικό πρόγραμμα, από ανάγνωση και γραφή, μέχρι πολιτικές αναλύσεις, μουσική και θέατρο. Υπεύθυνη της Επιτροπής εκπαίδευσης η Ηλέκτρα Αποστόλου, που παράλληλα είχε αναλάβει την ευθύνη για την παραγωγή μιας χειρόγραφης και εικονογραφημένης εφημερίδας τοίχου και το ανέβασμα θεατρικών παραστάσεων.

«...Ο εορτασμός για την 25^η Μαρτίου 1941 στην Ανάφη, αποτέλεσε σημείο καμπής για τα μέλη της ομάδας. Από τα μέλη της ομάδας μοιράστηκαν χειρόγραφες προσκλήσεις σε όλο το χωριό. Το πρόγραμμα συμπεριλάμβανε δημοτικά τραγούδια από τη χορωδία της ομάδας, απαγγελία ποιημάτων και την παράσταση του θεατρικού έργου του Βασίλη Ρώτα Ρήγας Βελεστινλής στην κεντρική πλατεία της Ανάφης. Όταν τελείωσε η παράσταση και άρχισε η μου-

σική, η Ηλέκτρα Αποστόλου και οι εξόριστες γυναίκες έσυραν το χορό παρασέρνοντας στον κύκλο τις Αναφιώτισες και ακολούθησαν οι άνδρες εξόριστοι που με τη σειρά τους παρέσυραν τους Αναφιώτες και τους χωροφύλακες...Έτσι κρατούμενοι και εξουσιαστές πραγματοποιούσαν το πανεθνικό πατριωτικό όνειρο.» (**)

Αυτή η Ηλέκτρα ενέπνευσε το Δημήτρη για τη δημιουργία του μουσικού έργου που παρουσιάστηκε στη Χώρα της Ανάφης, για να μιλήσει για το σήμερα της Ανάφης, για το σήμερα της Κρήτης για το σήμερα της Ελλάδας... Οι μελωδίες άρρηκτα δεμένες με το λόγο μας ταξίδεψαν πάνω απ το συγκεκριμένο τόπο και σε άλλο χρόνο.

Η ατμόσφαιρα ηλεκτρισμένη, αισθανόσουνα ότι ήταν εκεί, όλοι αυτοί που θυσιάστηκαν για αξίες και ιδανικά που σήμερα θεωρούμε αυτονόητα ή ανόητα... Που είχαν όραμα για μια καλύτερη Ελλάδα. Παρούσα και η Αγνή, το κοριτσάκι της Ηλέκτρας Αποστόλου που έζησε στην εξορία τα πρώτα χρόνια της ζωής της, εβδομηντάρα πλέον αλλά γεμάτη ενέργεια και ζωντάνια. Παρόντες κι αυτοί που σήμερα ζουν για μια

άλλη Ελλάδα, εκείνη της αξιοπρέπειας και της ανθρωπιάς.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ στο Δημήτρη και τα παιδιά της ομάδας ΧΡΟΕΣ για το ταξίδι και τη συγκίνηση που μας χάρισαν.

Το πέλαγο πικρό κι η γη μας λίγη
Και το νερό στα σύννεφα ακριβό
Το κυπαρίσσι η γύμνια το τυλίγει
Το χόρτο καίει τη στάχτη του βουβό
Κι ατέλειωτο του ήλιου το κυνήγι....

N. Γκάτσος

(*) **Πρόγραμμα** της εκδήλωσης « Ηλέκτρα ...σπουδή στο φως»

(**) Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΞΟΡΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ ΣΤΟ ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟ της MARGARET KENNA, εκδόσεις ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Σχετικές Δημοσιεύσεις:

Το Βήμα Κυριακή 27 Ιανουαρίου 2008 « Το Ιερό του Απόλλωνα έγινε ξενοδοχείο», της Μαρίας Θέρμου

Ελευθεροτυπία, Παρασκευή 11 Σεπτεμβρίου 2009 «ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΙΩΤΙΣΣΑΣ: ΟΙ ΜΟΝΑΧΟΙ ΧΤΙΖΟΥΝ ΠΑΝΩ ΣΕ ΑΡΧΑΙΑ, Προφήτης Ηλίας κατά...Απόλλωνα», της Ελιζαμπίτας Καζαλόττι

Ελευθεροτυπία, Τετάρτη 30 Σεπτεμβρίου 2009 «ΑΝΑΦΗ: ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ, Ο ΑΡΧΑΙΟΣ ΝΑΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ, Επενδύσεις και ...αναψυκτήρια», της Ελιζαμπίτας Καζαλόττι.

Το σχετικό video του Μάριου Διονέλλη

<http://www.tvxs.gr/v22786>

που εκτός από διακοπές έκανε και ρεπορτάζ!

και φτωχοί και σπάταλοι!

Η έλλειψη κάθε λογικής εξοικονόμησης πόρων αναδεικνύεται μέσα από την πρόσφατη ειδησεογραφία. Στην Ελλάδα, όπου το 20% του πληθυσμού ζει κάτω από τα όρια της φτώχειας, όπου το κύριο πρόβλημα είναι αυτό της ανεργίας, του αυξανόμενου αριθμού των εργαζόμενων σε συνθήκες ανασφάλειας και του κινδύνου οι νέοι να μην πάρουν ποτέ σύνταξη, το πρότυπο ανάπτυξης και η πολιτική που ασκείται ενισχύει συμπεριφορές άκρατου καταναλωτισμού και σπατάλης, με ποινές κοινωνικού αποκλεισμού για όσους δεν τα ακολουθούν. Θα αναφερθούμε σε δύο παραδείγματα, χαρακτηριστικά για το που πρέπει να αναζητηθούν οι σπατάλες, το ζήτημα των απορριμμάτων τροφίμων όπως προκύπτει μέσα από μια ερώτηση του Βουλευτή Περικλή Κοροβέση και το ζήτημα του κόστους της μετακίνησης με ΙΧ, όπως προκύπτει μέσα από μια έρευνα του Καθηγητή Αντώνη Σταθόπουλου. Τέτοιες έρευνες κατασπατάλησης πόρων έχουν γίνει κι άλλες όπως, για παράδειγμα, η έρευνα που απέδειξε την σχέση αύξησης της θερμοκρασίας του αστικού περιβάλλοντος από την αύξηση του αριθμού των κλιματιστικών. Εξαιρετικά ενδιαφέρον θα ήταν αν υπήρχαν και έρευνες για το κόστος σε έργα (δρόμους, δίκτυα) αλλά και περιβάλλον από την εκτός σχεδίου δόμηση αλλά και γενικότερων αποδόσεων έργων και επενδύσεων.

ενδιαφέρον θα ήταν αν υπήρχαν και έρευνες για το κόστος σε έργα (δρόμους, δίκτυα) αλλά και περιβάλλον από την εκτός σχεδίου δόμηση αλλά και γενικότερων αποδόσεων έργων και επενδύσεων.

9,5% του ΑΕΠ το κόστος μετακίνησης με ΙΧ

Ο Αντώνης Σταθόπουλος Συγκοινωνιολόγος, καθηγητής της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ δηλώνει* ότι το κόστος μετακίνησης με ιδιωτικά μέσα εκτιμάται στο 9,5% του ΑΕΠ της χώρας (τα αντίστοιχα ποσοστά για πόλεις μεγαλύτερες από την Αθήνα, όπως είναι η Μαδρίτη και το Παρίσι είναι 8,5% και 5% αντίστοιχα). Το κόστος αυτό αφορά το άμεσο κόστος μετακίνησης (εκτιμάται σε 0,34 Α ανά χιλιόμετρο) και δεν περιλαμβάνει το κόστος του χρόνου του μετακινούμενου. Αν ληφθεί και αυτό υπόψη, τότε το (γενικευμένο, όπως αποκαλείται) κόστος ανέρχεται πάνω από το 11% του ΑΕΠ. Από άποψη καυσίμων και μόνο, οι συνθήκες συμφόρησης στην Αθήνα συνεπάγονται μια πρόσθετη κατανάλωση (σπατάλη) καυσίμων της τάξης των 110 λίτρων/μετακινούμενο ετησίως, που αν γίνουν υπολογισμοί μόνο για τις εργάσιμες ημέρες, αντιστοιχούν σε 0,5 λίτρα/μετακινούμενο/ημέρα. Επαναλαμβάνοντας τους υπολογισμούς για τις περιόδους της ημέρας που το οδικό δίκτυο λειτουργεί σε συνθήκες συμφόρησης, καταλήγουμε σε μια συνολική σπατάλη 600.000 λίτρων/ημέρα ή περίπου 100.000 τόνων ετησίως. Αν μεταφράσουμε αυτή τη σπατάλη σε χρήμα και προσθέσουμε και τη σπατάλη που προκαλείται και στις εμπορικές μετακινήσεις, φτάνουμε στο ισοδύναμο κόστος κατασκευής ενάμισι χιλιομέτρου γραμμής μετρό τον χρόνο! Ποιες είναι όμως οι επιπτώσεις της συμφόρησης στα άλλα μεγέθη (αξία γης, εξασφάλιση στάθμευσης, ιδιωτικής και δημόσιας, ανάγκες συντήρησης κ.λπ.) αλλά και σε εκείνα που δεν αποτιμώνται άμεσα χρηματικά (ρύπανση, θόρυβος, ατυχήματα, αέρια του θερμοκηπίου, κοινωνικοί αποκλεισμοί) και συνθέτουν το έμμεσο κόστος κυκλοφορίας, το οποίο, σε κανονικές συνθήκες, ανέρχεται μέχρι και στο 45% του άμεσου κόστους; Οι επιπτώσεις αυτές συσσωρεύονται με γεωμετρικό ρυθμό και με την εμφάνιση του υπερκορεσμού μπορούν να υπερβούν κατά πολύ τη συνιστώσα του άμεσου κόστους. Αν στα προηγούμενα μεγέθη προστεθούν και όλοι εκείνοι οι παράγοντες που, προγραμματισμένα ή απρογραμματίστα, δικαιωματικά ή αυθαίρετα, συμβάλλουν στη μείωση της ικανότητας των δρόμων, τότε έχουμε μια εκθετικά διογκούμενη συνιστώσα, τη συνιστώσα του κοινωνικού κόστους της κυκλοφορίας. Το πρόβλημα όμως με αυτή τη συνιστώσα είναι ότι το κόστος που συνεπάγεται «διαφεύγει», δηλαδή δεν καταβάλλεται από εκείνους που το δημιουργούν (τόσο σύνθετες στην Ελλάδα!) και ως εκ τούτου μεταφέρεται «αδίκως» (χωρίς πλέον άλλο σχόλιο!) στον γενικό πληθυσμό.

* <http://www.enet.gr/?i=issue.el.home&date=22/09/2009&id=84755>

Απορρίματα τροφών

ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΘΕΜΑ ΥΨΙΣΤΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Μια πολύ σημαντική ερώτηση υπέβαλε στο ΥΠΕΧΩΔΕ στις 8 Ιουλίου ο Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ Περικλής Κοροβέσης που συνθέτει θέματα ανάπτυξης, οικονομίας και διαχείρισης απορριμμάτων, αναδεικνύοντας το αδιέξοδο της πολιτικής του καταναλωτισμού και εν τέλει την πλήρη αναίρεση του ορθολογισμού και των αξιών του ανθρωπισμού. Την μεταφέρουμε αυτούσια:

Μια απίστευτη και προκλητική υπόθεση σπατάλης, η οποία "συμπληρώνει" την εκμεταλλευτική σχέση του πλούσιου Βορρά με το φτωχό Νότο, αποδεικνύουν τα στοιχεία σχετικά με τη σπατάλη τροφίμων στην Ευρωπαϊκή Ένωση - και στην Ελλάδα. Σύμφωνα με άρθρο της κ. Mariann Fischer Boel, Επιτρόπου για τη Γεωργία και την Αγροτική Ανάπτυξη, οι Ευρωπαίοι πολίτες σπαταλούν απίστευτες ποσότητες τροφίμων. Και σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Ομάδα για τη Δεοντολογία, η ποσότητα τροφίμων που σπαταλιέται π.χ. στη Γαλλία θα μπορούσε να θρέψει τον υποσιτισμένο πληθυσμό στη Δημοκρατία του Κονγκό και η ποσότητα που καταλήγει στα σκουπίδια στην Ιταλία θα μπορούσε να θρέψει τέλος στην πείνα στην Αιθιοπία. Στη Μεγάλη Βρετανία μια κρατική υπηρεσία υπολογίζει πως περίπου το 1/3 του συνόλου των τροφίμων πετιέται στα σκουπίδια κι αυτό κοστίζει στους Βρετανούς καταναλωτές περισσότερα από 13 δισεκατομμύρια ευρώ το χρόνο.

Είναι γνωστό ότι παρόλο που ο παγκόσμιος πλούτος έχει αυξηθεί σε πρωτοφανή επίπεδα, πάνω από 2,8 δισ. συνάνθρωποί μας προσπαθούν να επιβιώσουν με λιγότερα από 2 ευρώ την ημέρα ενώ σε μία ημέρα καταναλώνουμε όσα κατανάλωναν οι άνθρωποι σε έναν ολόκληρο χρόνο πριν από 200 χρόνια (εφ. Ελευθεροτυπία 23/4/09).

Στην Ελλάδα, χώρα προκλητικών ανισοτήτων "αμερικανικού τύπου" μεταξύ πλουσίων και φτωχών:

- Ένας στους πέντε κατοίκους (2,2 εκατομμύρια Έλληνες) χαρακτηρίζονται και με επίσημα στοιχεία φτωχοί, καθώς το φάσμα της φτώχειας απλώνεται σύμφωνα με στοιχεία του 2007 πάνω από το 20% του πληθυσμού (εφ. Αυγή 17/4/09).
- Τους 7.719 φθάνει ο συνολικός αριθμός των αστέγων Ελλήνων πολιτών σε ολόκληρη τη χώρα σύμφωνα με τα στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα ο υφυπουργός Κοινωνικής Αλληλεγγύης Μ. Σαλμάς (εφ. "Αυγή" 16/4/09), στοιχεία που κοινωνικές οργανώσεις θεωρούν εξαιρετικά υποτιμημένα.
- Αυξημένος κατά 30% ήταν φέτος το Πάσχα στη Θεσσαλονίκη ο αριθμός των ανθρώπων που κατέφυγαν σε δήμους και ενορίες για το πασχαλινό τραπέζι (εφ. Ελευθεροτυπία 21/4/09).

Στην Ελλάδα όμως, παράλληλα, κανονάρχουν αυτή τη στιγμή η απουσία ολοκληρωμένου συστήματος ορθολογικής διαχείρισης αποβλήτων, η απουσία κομποστοποίησης, το ενεργειακό έλλειμμα, η έλλειψη ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης του κοινού για την περιβαλλοντική και κοινωνικοοικονομική διάσταση του προβλήματος.

Αντιθέτως σε ολόκληρη την Ευρώπη αυτή τη στιγμή κι ενώ 5-10% των τροφίμων που αγοράζονται καταλήγει στις χωματερές (περισσότεροι από 200.000.000 τόνοι τροφικών υπολειμμάτων (food waste) χωρίς να καταναλωθεί και πριν παρέλθει η ημερομηνία λήξης, αναλαμβάνονται ήδη πρωτοβουλίες, ιδίως σε τοπικό επίπεδο.

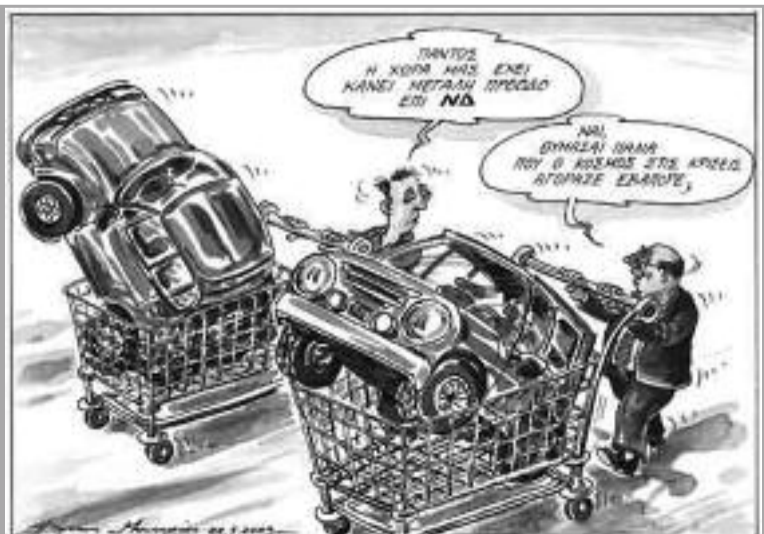
Στη Μεγάλη Βρετανία, όπου τα απορρίματα τροφίμων είναι πολιτικό ζήτημα υψίστης προτεραιότητας, η εκστρατεία των βρετανικών αρχών με θέμα "Love Food. Hate Waste" ("Αγάπη το φαγητό, μην το σπαταλάς") μέσα στη διάρκεια δύο χρόνων έχει καταφέρει να πείσει 1,8 εκατομμύριο ανθρώπους να σπαταλούν λιγότερο φαγητό, έσωσε 137.00 τόνους φαγητό από τον κάδο των απορριμμάτων και εξοικονόμησε για τους Βρετανούς πολίτες 325 εκατομμύρια ευρώ. Επίσης απόλαξε την ατμόσφαιρα από εκπομπές 600.000 τόνων αερίων θερμοκηπίου.

Με βάση τα παραπάνω κι επειδή:

- Η υπερπαραγωγή - υπερκατανάλωση - σπατάλη και απόρριψη τροφικών υπολειμμάτων έχει περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις (π.χ. εκπομπές μεθανίου / κλιματικές αλλαγές, αλόγιστη κατανάλωση φυσικών πόρων, αύξηση κόστους αγοράς τροφίμων για καταναλωτές, επιδείνωση φτώχειας).
- Η καλύτερη διαχείριση και διανομή τροφής ενισχύει τα κατώτερα οικονομικά στρώματα.
- Τα οργανικά απορρίματα είναι βιώσιμο μέσο για την παραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας (βιοαέριο) και βιοκαυσίμων για τις μεταφορές

Ερωτάται ο κ. υπουργός

1. Ποια είναι η ποσότητα τροφικών υπολειμμάτων που απορρίπτεται κάθε χρόνο στην Ελλάδα;
2. Γιατί δεν έχει πάρει αποτελεσματικά μέτρα για τη μείωση των υπολειμμάτων αυτών μέσω της μείωσης της υπερκατανάλωσης-σπατάλης; (π.χ. συνεργασία με ΟΤΑ και ενώσεις καταναλωτών, εκστρατείες για την ενημέρωση του κοινού κ.λπ.).
3. Πώς δικαιολογεί την παντελή έλλειψη σχεδίου για την αξιοποίηση των οργανικών αποβλήτων αυτών (παραγωγή βιοαερίου, βιοκαυσίμων, κομποστοποίηση);

ΤΟ ΤΕΕ/ΤΑΚ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ

Η Δ.Ε. του ΤΕΕ/ΤΑΚ αποφάσισε ομόφωνα να σπρίξει δικαστικά τους Συμβασιούχους Μηχανικούς του Δήμου Ηρακλείου για να πληρωθούν τα δεδουλευμένα μετά την άρνηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου να θεωρήσει τα εντάλματα πληρωμής, θεωρώντας παράνομες τις συμβάσεις επειδή οι προσλήψεις εξυπηρετούσαν πάγιες και διαρκείς ανάγκες του Δήμου.

Τελικά όμως αποδεικνύεται πως δεν είναι εύκολο να κυβερνάει κανείς, χωρίς να πέφτει στην παγίδα να αντιπολιτεύεται τηναντιπολίτευση!

Το λέμε αυτό γιατί όταν την άνοιξη του 2007 είχε φέρει το θέμα η Πανεπιστημιακή στην Αντιπροσωπεία του ΤΕΕ/ΤΑΚ ζητώντας να πάρει θέση η Αντιπροσωπεία στην πρόθεση του Δήμου Ηρακλείου για τέτοιες προσλήψεις, οι παρατάξεις της συμπολίτευσης δεν μπόρεσαν να δουν την ουσία. Το μόνο που είδαν στην πρόταση ήταν σκοπιμότητα της Πανεπιστημιακής να κάνει αντιπολίτευση στο Δήμο Ηρακλείου κι έτσι καταψήφισαν την πρόταση.

Ακόμη πιο δύσκολο είναι για τις παρατάξεις της συμπολίτευσης στο ΤΕΕ/ΤΑΚ να αποσπηνίσουν τις θέσεις τους και να τοποθετηθούν συγκεκριμένα και χωρίς διλήμματα τόσο στο ζήτημα των ευέλικτων εργασιακών σχέσεων, όσο και στη σκοπιά από την οποία βλέπουν το ζήτημα αυτό, τη σκοπιά των Μηχανικών που υφίστανται τις συνέπειες και τη σκοπιά της ανάγκης για ισχυρές και αξιόπιστες Τεχνικές Υπηρεσίες.

Το λέμε κι αυτό γιατί όταν συζητήθηκε το θέμα στην Αντιπροσωπεία του ΤΕΕ/ΤΑΚ υπήρξαν αυτοί που υποστήριξαν ότι «κάποιους μπορεί να εξυπηρετεί να προσληφθούν με αυτό τον τρόπο» και ότι «ο Δήμος δεν πρέπει να χάσει την ευκαιρία της απορρόφησης κοινοτικών πόρων».

Αυτά γίνονταν τότε, ενώ η Π.Ο. ΕΜΔΥΔΑΣ είχε πάγια θέση την ανάγκη πρόσληψης 2000 Μηχανικών για να ενισχυθούν οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Δημοσίου και αναφορά γι αυτό υπήρχε και υπάρχει και στο πρόγραμμα της τριετίας του ΤΕΕ/ΤΑΚ.

Εμείς είχαμε ψηφίσει την πρόταση και επαναφέραμε το θέμα στο φύλλο 24 της εφημερίδας μας όταν ο Δήμος Ηρακλείου δημοσίευσε προκήρυξη για 12μηνες συμβάσεις, τονίζοντας ότι ο Δήμος θα έπρεπε να επενδύει στη γνώση και την εμπειρία και όχι στις ελαστικές εργασιακές σχέσεις. Γράφαμε:

«Αποτελεί κοινή αντίληψη ότι οι ελαστικές σχέσεις εργασίας παράγουν ανασφάλεια στους εργαζόμενους, ασυνέχεια στο παραγόμενο έργο και ευχέρεια διαχείρισης αυτού του έργου από τα επιχειρηματικά συμφέροντα με κύριο κριτήριο την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων. Η μεταφορά του πρότυπου αυτού και στο Δημόσιο Τομέα και μάλιστα στις Δημόσιες Τεχνικές Υπηρεσίες, στερεί, απ' αυτές, τη δυνατότητα συσσώρευσης εμπειρίας και κύρους, που μόνο το στοιχείο της συνέχειας μπορεί να τους εξασφαλίσει. Έτσι, τις καθιστά αδύναμες να ερμηνεύσουν και να εφαρμόσουν τη νομοθεσία αλλά κατάλληλες να υπηρετήσουν μικροπολιτικές επιλογές. Χρειάζεται να έχει κανείς μια συγκεκριμένη πολιτική αντίληψη για να υπερασπιστεί τους επιστήμονες, τους τεχνικούς και τη σημασία που έχει να «επιστρέψουν» στην κοινωνία την επένδυση σε γνώση που έχει γίνει μέσω των σπουδών τους. Τέτοια αντίληψη αποδεικνύεται ότι δεν έχει ο Δήμος Ηρακλείου!»

Η ΕΜΔΥΔΑΣ Αν. Κρήτης δεν πήρε ποτέ απάντηση

Τον Νοέμβριο του 2008 η ΕΜΔΥΔΑΣ Αν. Κρήτης με έγγραφό της προς τον Δήμαρχο Ηρακλείου, τους Αντιδημάρχους Τεχνικών Έργων, Πολεοδομίας και Προσωπικού και τους Δ/ντές των Υπηρεσιών, επεσήμανε:

Σε επίσκεψη του Δ.Σ. της ΕΜΔΥΔΑΣ Ανατολικής Κρήτης στις τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου Ηρακλείου διαπιστώσαμε την ύπαρξη συναδέλφων διπλωματούχων μηχανικών οι οποίοι εργάζονται με μη μόνιμη σχέση εργασίας και που ο αριθμός τους προσεγγίζει τον αριθμό των μόνιμων υπαλλήλων.

Με δεδομένο το ευρύ πρόγραμμα έργων του Δήμου Ηρακλείου, το οποίο προβλέπεται να συνεχιστεί για τα επόμενα χρόνια, αλλά και το σταθερά μεγάλο φόρτο στη Δ/νση Πολεοδομίας από αιτήματα ιδιωτών, **προκύπτουν σοβαρές αμφιβολίες για το κατά πόσο οι συνάδελφοι αυτοί πράγματι καλύπτουν έκτακτες ανάγκες του Δήμου και όχι πάγιες και διαρκείς ανάγκες.**

Λαμβάνοντας δε υπόψη τον αναγκαίο χρόνο προσαρμογής για κάθε συνάδελφο που ασχολείται για πρώτη φορά με το πολύπλοκο αντικείμενο των Τεχνικών Υπηρεσιών, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι οι συνάδελφοι με έκτακτη σχέση εργασίας δεν νομιμοποιούνται ως προς την υπογραφή τους σε σχέση με τους μόνιμους υπαλλήλους – γεγονός που επιβαρύνει τους μόνιμους υπαλλήλους με πρόσθετες ευθύνες υπογραφής – μας κάνει τελικά να αμφιβάλουμε και κατά πόσο το παραγόμενο έργο είναι το προσδοκώμενο για τις ανάγκες του Δήμου.

Επειδή ένα από τα βασικά αιτήματα διεκδίκησης της Π.Ο. ΕΜΔΥΔΑΣ είναι η Αναβάθμιση των Δημοσίων Τεχνικών Υπηρεσιών, με κατάλληλη στελέχωση έτσι ώστε να υπάρχουν σε κάθε θέση υπάλληλοι ανάλογων προσόντων, με αντικείμενο στο οποίο να είναι σε θέση να ανταποκριθούν αποτελεσματικά, είμαστε πεισμένοι ότι αυτό δεν μπορεί να συμβεί όταν οι υπηρεσίες είναι υποστελεχωμένες.

Παράλληλα, θεωρούμε ότι δεν θα πρέπει να δημιουργούνται μηχανικοί πολλών ταχυτήτων, με τους συναδέλφους που απασχολούνται με ελαστικές σχέσεις εργασίας να βρίσκονται σε εξαιρετικά μειονεκτική θέση...

Επίσης διαπιστώσαμε απαράδεκτες συνθήκες εργασίας, ιδιαίτερα στη Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών (πολλοί συνάδελφοι στον ίδιο χώρο), γεγονός που δυσχεραίνει ακόμα περισσότερο τη δουλειά των συναδέλφων.

Θα θέλαμε να μας κοινοποιήσετε:

Πόσοι συνάδελφοι μηχανικοί απασχολούνται στις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου Ηρακλείου με συμβάσεις και ποια είναι η μορφή των συμβάσεων αυτών.

Ειδικά για τους συμβασιούχους έργου ποιο είναι το περιεχόμενο της κάθε σύμβασης έργου.

Τι προτίθεστε να κάνετε με το χώρο που στεγαζόταν μέχρι πριν λίγο καιρό η Δ/νση Προγραμματισμού; Σκοπεύετε να τον διαθέσετε στη Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών προκειμένου να βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας;

Το έγγραφο αυτό δεν απαντήθηκε ποτέ

ΟΙ ΦΟΡΕΙΣ Η ΞΕΡΑΝ

Φτάνει μια απλή ανάγνωση του άρθρου 6 του Ν.2527/1997 νόμου, για να πεισθεί κανείς ότι όλοι που πήραν μέρος στη διαδικασία προσλήψεων, ο Δήμος Ηρακλείου, η Περιφέρεια Κρήτης και το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. ήξεραν τι έκαναν.

Στο άρθρο 6 του Ν. 2527/1997, αναφέρεται:

1. Για τη σύναψη σύμβασης μίσθωσης έργου ... απαιτείται η προηγούμενη έκδοση... απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης..., με την οποία καθορίζεται ο αριθμός των προσώπων που θα απασχοληθούν, το συγκεκριμένο έργο που θα εκτελέσουν, το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ολική ή τμηματική παράδοση του έργου, το συνολικό ποσό της αμοιβής του αναδόχου, ο τόπος εκτέλεσης του έργου, καθώς και ότι το έργο δεν ανάγεται στον κύκλο των συνήθων καθηκόντων των υπαλλήλων του οικείου φορέα και αιτιολογία για τους λόγους που δεν μπορεί να εκτελεστεί από υπαλλήλους του... Σύμβαση μίσθωσης έργου που καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες είναι αυτοδικαίως και καθ' ολοκληρίαν άκυρη.

2. Για την έκδοση της κατά την προηγούμενη παράγραφο απόφασης, καθώς και για την προηγούμενη έγκριση, όπου αυτή προβλέπεται... απαιτείται βεβαίωση της νομικής υπηρεσίας ή νομικού συμβούλου της οικείας υπηρεσίας ή νομικού προσώπου του δημόσιου τομέα, ότι πρόκειται για γνήσια σύμβαση έργου που δεν υποκρύπτει εξαρτημένη εργασία.

Αν η νομοθεσία αυτή είχε εφαρμοστεί, θα είχε αποφευχθεί μια εξαιρετικά οδυνηρή εμπειρία για νέους συναδέλφους, που αναγκάστηκαν να καταφύγουν στα δικαστήρια, προκειμένου να εισπράξουν -ποιός ξέρει πότε- το φοβερό ποσό των 17.000 ευρώ, που είναι η αποζημίωσή τους για τη σύμβαση ενός έτους που υπέγραψαν.

Τα χρήματα αυτά θα τα εισπράξουν με δελτίο παροχής υπηρεσιών, θα επιβαρυνθούν με Φ.Ε. 20% και βέβαια το ΤΣΜΕΔΕ επειδή «ο Δήμος δεν έχει υποχρέωση για ασφάλιση του αναδόχου σε φορέα κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, εφόσον η σύμβαση δεν υποκρύπτει στην πραγματικότητα σύμβαση εξαρτημένης εργασίας», όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στις συμβάσεις.

Είναι προφανές λοιπόν ότι όλοι οι παραπάνω φορείς γνωρίζοντας το νόμο και γνωρίζοντας παράλληλα ότι τον καταστρατηγούν, επέλεξαν «ευελιξία» στις προσλήψεις, ευέλικτες εργασιακές σχέσεις, χαμηλότερους μισθούς και ανασφάλιστη εργασία.

Γνωρίζουμε ότι επικαλούνται τις καθυστερήσεις του ΑΣΕΠ στις μόνιμες προσλήψεις.

Απαντούμε ότι για να αρχίσει να μετρά η καθυστέρηση, πρέπει κανείς να έχει ξεκινήσει τη διαδικασία προσλήψεων μόνιμων υπαλλήλων και όχι να καθυστερεί κι ο ίδιος να την ξεκινήσει, όταν μάλιστα εξαγγέλλει ένα ευρύτατο πρόγραμμα έργων.

Ακόμη ποιό σημαντικά όμως είναι τα ερωτήματα:

Μέχρι πότε η θεοποίηση του «αποτελέσματος» θα πολλαπλασιάζει τις εκπτώσεις στη διαδικασία παραγωγής των έργων;

Μέχρι πότε οι όποιες λύσεις των πραγματικών ή μη προβλημάτων θα οδηγούν σε αδιέξοδο αυτούς που είναι οι τελευταίοι που μπορούν να καθορίσουν τους όρους του παιχνιδιού;

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

«Πυκνά δάση, όπως στην ηπειρωτική Ελλάδα και στην Ευρώπη δεν υπάρχουν στην Κρήτη. Η κυρίως βλάστηση αποτελείται από φρύγανα και θάμνους τα οποία ανάλογα με τις συνθήκες αποκτούν θαμνώδη ή δενδρώδη μορφή. Τα φρύγανα καλύπτουν τα ξηρότερα και περισσότερο βοσκομένα εδάφη της Κρήτης, από το ύψος της θάλασσας μέχρι ψηλά την ορεινή ζώνη...»

Η κλωρίδα της Κρήτης είναι από τις σημαντικότερες της Ευρώπης τόσο σε αριθμό ειδών όσο και σε ενδημισμό. Έχει περίπου 1750 είδη και υποείδη με ποσοστό ενδημισμού περίπου 10%. Η θεωρία της φυσικής διαδοχής δεν φαίνεται να έχει εφαρμογή στο σκληρό έδαφος του νησιού. Η βλάστηση είναι σε κάθε τόπο διαφορετική και η σύστασή της μοιάζει λίγο ως πολύ τυχαία. Η θεωρία της φυσικής διαδοχής, στις συνθήκες αυτές φαίνεται να χάνει το αντικείμενό της: τις ίδιες δηλαδή βλαστικές ζώνες, που ίσως ουδέποτε υπήρξαν ως διακριτές οντότητες στο νησί. Αυτό που τελικά βλέπουμε είναι ένα εκπληκτικό μωσαϊκό με χιλιάδες πρόσωπα, αλλά και ένα μωσαϊκό που επαναλαμβάνεται με παραλλαγές σε όλα σχεδόν τα υψόμετρα και στους τέσσερις μεγάλους ορεινούς όγκους. Η γεωλογική ιστορία, ο ανταγωνισμός, η τύχη και τα μυριάδες μικροκλίματα μαζί με τον ανθρώπινο παράγοντα έχουν συμβάλλει καθοριστικά σε αυτή την εκπληκτική βλαστική αναρχία

που χαρακτηρίζει το κρητικό τοπίο...»

Σ' αυτό το νησί, που έτσι περιγράφεται από το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας⁽¹⁾ προστατεύονται επισήμως 1 Εθνικός Δρυμός, αυτός της Σαμαριάς, 1 Αισθητικό Δάσος, το Φοινικόδασος του Βάι, 5 Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης, από τα οποία 4 είναι αιωνόβια δένδρα, -3 πλατάνια κι μια Δρυς- και μια ορχιδέα, η Κρητική *Cephalanthera* κι αυτά με διατάγματα της περιόδου 1977 - 85!

Τα τελευταία χρόνια έχουν καταγραφεί στην Κρήτη 76 βιότοποι Corine, από το σχετικό ευρωπαϊκό πρόγραμμα, 82 Τοπία Φυσικού Κάλλους από τη βάση δεδομένων Φιλότης, όπως επίσης έχουν εντοπιστεί από την WWF Ελλάς 228 υγρότοποι. Αυτά όλα βρίσκονται στον αέρα και σε πολλές περιπτώσεις, αλλά όχι πάντα, συμπίπτουν με τους 53 τόπους του Δικτύου Natura της Κρήτης για τους οποίους κανένα Διαχειριστικό Σχέδιο δεν έχει θεσμοθετηθεί, αν και κάποια απ' αυτά έχουν συσταχθεί, ούτε και κανένας Φορέας Διαχείρισής τους υπάρχει.

Για τους Τόπους Προστασίας κάθε είδους, που περιμένουν να προστατευτούν, υπάρχουν οι προβλέψεις του περιβαλλοντικού Νόμου Ν.1650/1986 που 23 χρόνια τώρα απλά δεν εφαρμόζεται, με ανυπολόγιστες συνέπειες για τη φυσική και πολιτιστική ταυτότητα της χώρας. Οι συνέπειες αυτές είναι πολύ μεγαλύτερες για τα μικρά

και μεγάλα νησιά, μεταξύ των οποίων η Κρήτη και για τις παράκτιες περιοχές. Ιδιαίτερα κινδυνεύουν οι προστατευόμενες περιοχές που δεν είναι αναγνωρίσιμες ως δασικές εκτάσεις, με βάση τον ορισμό του δάσους και δεν αξιολογείται από τους πολίτες η πραγματική σημασία τους λόγω έλλειψης ενημέρωσης.

Σε συνθήκες φιλελευθερισμού η οποιαδήποτε απαγόρευση γίνεται αντιληπτή ως πρόβλημα και γι αυτό η πολιτεία την αποφεύγει.

Στην πραγματικότητα, στις προστατευόμενες περιοχές όχι μόνο δεν απαγορεύεται μεγάλο μέρος από τις δραστηριότητες των κατοίκων αλλά συχνά επιβάλλεται και θεωρείται ότι συμβάλλει στην προστασία τους.

Παρ' όλα αυτά, το κράτος αυτό το θυμάται μόνο ως επιχείρημα για εγκατάσταση νέων χρήσεων όπως μεγάλες τουριστικές επενδύσεις, σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, εξορυκτική βιομηχανία και όχι για προστασία και σωστή διαχείριση των παραδοσιακών γεωργικών και κτηνοτροφικών τοπίων και δραστηριοτήτων. **Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την καταστροφή των τόπων και την οργή των κατοίκων και παραδοσιακών χρηστών των περιοχών αυτών, που αντιλαμβάνονται την υποκρισία να εκδιώκονται οι ίδιοι για ν' αλλάξουν οι παραδοσιακές χρήσεις με νέες.**

Οι «χαμένες Νατούρα» της Κρήτης

Στις 28 Μαρτίου του 2008, δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων η απόφαση (2008/335/ΕΚ) της Επιτροπής με την οποία εγκρίθηκε σύμφωνα με την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, ο πρώτος **Ενημερωμένος Κατάλογος** των τόπων κοινοτικής σημασίας για τη μεσογειακή βιογεωγραφική περιοχή, που περιλαμβάνει και τον κατάλογο των Ελληνικών Τόπων, όπως τους έστειλε η Ελληνική Κυβέρνηση. Για την καταγραφή τους είχαν εργαστεί, αρκετά χρόνια πριν, ειδικοί επιστήμονες και είχαν καταρτίσει τον **Επιστημονικό Κατάλογο**. Δεν ξέρουμε τι έγινε σε όλη την Ελλάδα και είναι χρήσιμο να το μάθουμε, αλλά συγκρίνοντας τον Επιστημονικό με τον τελικό Κατάλογο είδαμε ότι στην Κρήτη μας λείπουν τουλάχιστον πέντε περιοχές. Στις περιοχές αυτές έχουν εγκατασταθεί και συνεχίζουν να εγκαθίστανται κάθε άλλο παρά συμβατές με το χαρακτήρα τους χρήσεις...

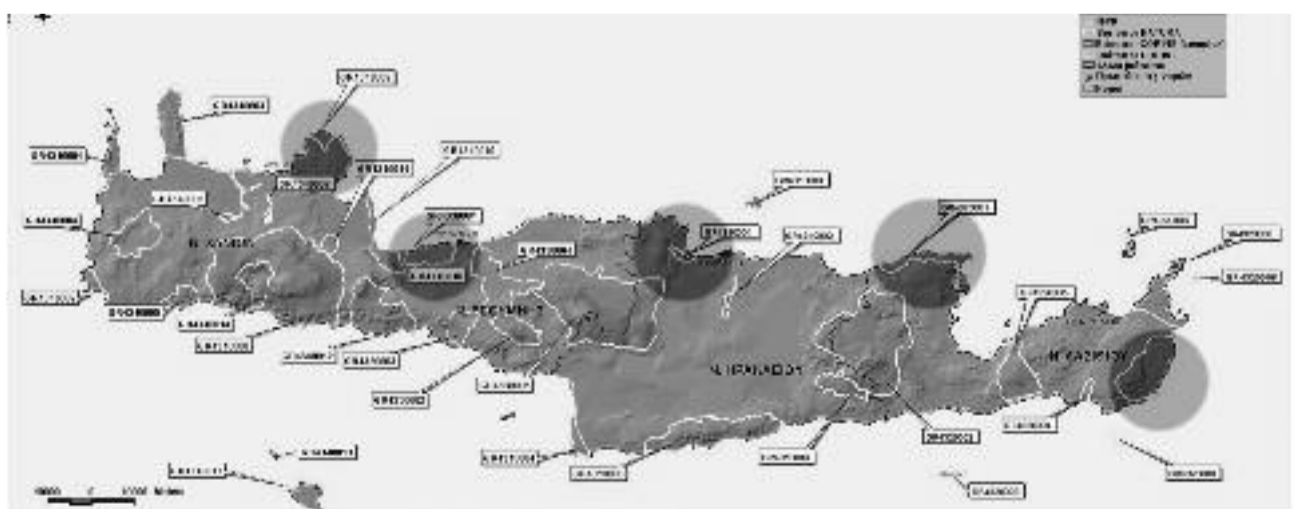
1. ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ - GR 4320009 - ΒΟΡΕΙΟ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟ: ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ - ΜΟΝΗ ΤΣΑΓΚΑΡΟΛΩΝ - ΓΚΟΥΒΕΡΝΕΤΟΥ - ΚΑΘΟΛΙΚΟ
Περιοχή βόρεια - βορειοδυτικά από το Πεδίο Βολής Κρήτης

2. ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΟΥ - GR 4330001 - ΠΕΤΡΕ ΦΑΡΑΓΓΙ ΚΑΙ ΠΕΤΡΕΣ ΕΩΣ ΠΑΡΑΛΙΑ ΖΟΥΡΙΔΑ
Παραλιακή περιοχή όπου παρουσιάζεται έντονη ανάπτυξη τουρισμού και παραθεριστικής κατοικίας.

3. ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ - GR 4310001 - ΑΛΜΥΡΟΥ ΦΑΡΑΓΓΙ ΚΑΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΣ
Περιοχή με άναρχη ανάπτυξη κάθε δραστηριότητας, άτυπο βιομηχανικό λιμάνι, εργοστάσιο ΔΕΗ και κακοποίηση του υγρότοπου με μπαζώματα.

4. ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ GR 4320001 - ΜΙΛΑΤΟΣ ΜΕΧΡΙ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ
Περιοχή όπου έχει εγκατασταθεί αιολικός Σταθμός και προωθείται η δημιουργία περιοχής ΠΕΡΠΟ

5. ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ GR 4320007 - ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΚΡΟ ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΔΕΣ ΚΑΒΑΛΛΟΙ
Περιοχή όπου έχει εγκατασταθεί εργοστάσιο της ΔΕΗ, στη θέση Αθερινόλακκος

¹ Αποσπάσματα από κείμενο του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Κρήτης για τους Μεσογειακούς Υγρότοπους και τις Λιμνοδεξαμενές, ένα από τα προγράμματα διαχείρισης και προστασίας περιβάλλοντος που υλοποιήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος LIFE

ΤΑ ΝΕΑ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

Παγκρήτια Συνδιάσκεψη των Διοικητικών Συμβουλίων των τεσσάρων Συνδέσμων των Εργοληπτικών Επιχειρήσεων της Κρήτης, έγινε στις 30-7-2009 στα Χανιά. Σε ένα εφ' όλης της ύλης Δελτίο Τύπου, με θέμα «**Το επιχειρηματικό περιβάλλον, σήμερα, των μικρών και μεσαίων Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δ.Ε.**», αποτυπώνεται η κοινή διαπίστωση για τα προβλήματα που απασχόλησαν τη συνδιάσκεψη. Είναι αυτά που διαμορφώνουν, σήμερα, το πνιγρό επιχειρηματικό περιβάλλον των μικρών και μεσαίων εργοληπτικών επιχειρήσεων.

Στις 28 του Σεπτεμβρίου, το ΔΣ της ΕΜΔΥΔΑΣ Αν. Κρήτης επισκέφθηκε το Δήμο Αλικαρνασσοῦ και συζήτησε με τους συναδέλφους Μηχανικούς τα προβλήματα που τους απασχολούν.

Ακολούθησε συνάντηση με το Δήμαρχο όπου συζητήθηκε το γνωστό θέμα της τροποποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Λειτουργίας του Δήμου που δημιουργούσε δεύτερη Τεχνική Υπηρεσία και ακυρώθηκε μετά από προσφυγή της ΕΜΔΥΔΑΣ Αν. Κρήτης στην Περιφέρεια Κρήτης.

Πραγματοποιήθηκε στις 30/9 η ενημερωτική ημερίδα με θέμα «Αντικεραυνική Προστασία – Προστασία ηλεκτρολογικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού από κεραυνικά ρεύματα και υπερτάσεις», που διοργανώθηκε από το Σύλλογο Μηχανολόγων – Ηλεκτρολόγων Μηχανικών.

ΣΚΗΝΕΣ ΑΠΕΙΡΟΥ ΚΑΛΛΟΥΣ

Ο Θεοτοκόπουλος δεν έχει φωνή για να διαμαρτυρηθεί. Το περίπερο δεν είδε ότι όλα τα άλλα στην περιοχή νοίκιασαν ένα μαγαζί από τα πολλά κλειστά στο κέντρο, ούτε και κανείς προφανώς του το υπέδειξε...

Τα Ηλύσια Πεδία του Δήμου Αλικαρνασσοῦ. Υπόδειγμα αισθητικής και λειτουργικότητας έργου κυκλοφορίας!

ΤΡΙΜΗΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ / ΙΟΥΛ-ΑΥΓ-ΣΕΠΤ 2009 / ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ ΚΩΔΙΚΟΣ 6358

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΑΥΤΟΝΟΜΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΑΝΑΤ. ΚΡΗΤΗΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ: BANNA ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ
Αρχιτέκτων Έδρα: Ηράκλειο Κρήτης
Στ. Γεωργίου 18 - Τ.Κ. 71305 Τηλ. 2810-231471
Το φύλλο αυτό συντάχθηκε με ευθύνη των μελών της Δ.Ε. του Τ.Ε.Ε / Τ.Α.Κ
Μπάκιντα Κώστα - Σφακιανάκη Βόννας
και εκτυπώθηκε τον Δεκέμβριο του 2009 στην
ΤΥΠΟΚΡΕΤΑ Γ. ΚΑΖΑΝΑΚΗΣ Δ/ΧΟΙ Α.Β.Ε
ΒΙ.Π.Ε ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΤΗΛ.: 2810 382800 www.kazanakis.gr